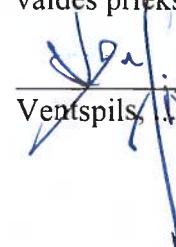

APSTIPRINU:
SIA "VK Terminal Services"
valdes priekšsēdētājs

A. Janvars
Ventspils, 18. 09. 2018.

SIA "VK Terminal Services" informatīvais materiāls sabiedrībai par rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzamajiem aizsardzības pasākumiem

Šī informatīvā materiāla mērķis ir informēt SIA „VK Terminal Services” termināla apkārtņē dzīvojošos iedzīvotājus un tuvumā izvietoto uzņēmumu darbiniekus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību rūpniecisko avāriju gadījumā SIA „VK Terminal Services” terminālī.

Informatīvais materiāls izstrādāts 2018. gada septembrī, atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 131) 69. punkta prasībām.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.131 prasībām, SIA „VK Terminal Services” terminālim ir izstrādāta objekta Rūpniecisko avāriju novēršanas programma, kura ir iesniegta Vides pārraudzības valsts birojā, un Civilās aizsardzības plāns, kas saskaņots ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

SIA „VK Terminal Services” apliecina, ka terminālim Dzintaru ielā 66, Ventspilī piemēro normatīvos aktus par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem, kā arī apstiprina, ka uzņēmuma atbildīgā persona ir iesniegusi iesniegumu par bīstamām ķīmiskajām vielām Valsts vides dienestā.

Informācija par objektu

SIA „VK Terminal Services” nodarbojas ar ķīmisko un naftas produktu pārkraušanu un uzglabāšanu, kā arī sniedz dažāda veida pakalpojumus blakus esošo termināļu tehnoloģisko procesu nodrošināšanai.

SIA „VK Terminal Services” atrodas Ventspils brīvdostas teritorijā, ostas termināļu teritorijā, kurā bez uzņēmuma tehnoloģiskajiem objektiem, atrodas arī šādi uzņēmumi un to tehnoloģiskais aprīkojums:

- SIA „VARS” – ķīmisko vielu pārkraušanas terminālis, kura pamatdarbība saistīta ar akrilnitrila pārkraušanu un uzglabāšanu;
- SIA „Ventall Termināls” – naftas un ķīmisko produktu pārkraušanas terminālis, kura pamatdarbība ir saistīta ar dažādu naftas un ķīmisko produktu pārkraušanu un uzglabāšanu;
- SIA „Ventamonjaks” – sašķidrināta amonjaka pārkraušanas terminālis, kas nodrošina amonjaka pārkraušanu un uzglabāšanu.

Uzņēmuma īpašnieks

SIA „VK Terminal Services” īpašnieks ir SIA „VK Tranzīts” (reģ. Nr. 41203020528).

Atbildīgā persona

Ministru kabineta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” prasību izpildei par atbildīgo personu norīkots SIA „VK Terminal Services” valdes loceklis **Vjačeslavs Verņuks**.

Papildus informāciju par objektu var iegūt:

- uzņēmuma mājaslapā: www.vktservices.lv;
- B kategorijas atļauja un ar to saistītie lēmumi ir pieejami Vides pārraudzības valsts biroja mājaslapā: www.vpvb.gov.lv;
- ar uzņēmuma “Rūpniecisko avāriju novēršanas programmu” un civilās aizsardzības plānu var iepazīties SIA „VK Terminal Services” birojā Dzintaru ielā 66, Ventspilī, darba dienās no plkst. 10:00 līdz 16:00, vispirms piesakoties pa tālruni +371 636 63195 vai e-pastu - office@vktservices.lv.

Atrašanās vieta

Dzintaru iela 66, Ventspils, LV-3602, Latvija

Kontakti

+ 371 63 663 195; office@vktservices.lv

Darbības apraksts

SIA „VK Terminal Services” veic dažādu naftas produktu un ķīmisko vielu pārkraušanu, t. sk.:

- pieņemšanu no dzelzceļa cisternām vai tankkuģiem,
- uzglabāšanu rezervuāros,
- pārkraušanu tankkuģos un dzelzceļa cisternās.

Produktu pārsūkņēšanai no dzelzceļa cisternām uz glabāšanas rezervuāriem, kā arī no rezervuāriem uz tankkuģiem vai dzelzceļa cisternām tiek izmantoti tehnoloģiskie sūkņi. Pārsūkņēšana tiek veikta pa virszemes cauruļvadu līnijām.

Produktu uzglabāšanai tiek izmantoti vertikāli tērauda rezervuāri ar kopējo ietilpību 24 000 m³, kraušanai tankkuģī - divas pietātnes. Objektā uzstādīta automatizēta procesa vadības, uzraudzības un avārijas brīdināšanas sistēma.

Uz savstarpēju līgumu pamata SIA „VK Terminal Services” sniedz pakalpojumus SIA „Ventamonjaks”, SIA „Ventall Termināls”, SIA „VARŠ” un SIA „Bio-Venta” un veic šķidrā amonjaka, naftas un ķīmisko vielu un maisījumu (turpmāk tekstā – produkti) pārkraušanu augstāk minēto uzņēmumu piederošās noliktavās, kā arī:

- biodīzeļdegvielas ražošanai nepieciešamo izejvielu – rapšu eļļas un metanola - izkraušanu no dzelzceļa cisternām un tankkuģiem, uzglabāšanu rezervuāros un pārsūkņēšanu uz SIA „Bio-Venta”;
- biodīzeļdegvielas, glicerīna pieņemšanu no SIA „Bio-Venta”, uzglabāšanu rezervuāros un iekraušanu tankkuģos, dzelzceļa cisternās.

Informācija par bīstamajām vielām

Zemāk ir sniegta galvenā informācija par bīstamajām vielām, kuras var uzglabāt un pārkraut SIA „VK Terminal Services” terminālī.

Tehniskais metanols (CAS numurs 67-56-1, bīstamās vielas un bīstamo vielu grupa atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 1. pielikumam - "Metanols")

H225 - Viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

H331 - Toksisks ieelpojot.

H311 - Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu.

H301 - Toksisks, ja norij.

H370 - Rada orgānu bojājumus redzes nervam un centrālajai nervu sistēmai.

o-ksilols (CAS numurs 95-47-6);
p-ksilols (CAS numurs 106-42-3);
ksilola maisījums (CAS numurs: ksilols 1330-20-7; etilbenzols 100-41-4);
(bīstamības kategorija saskaņā ar regulu Nr. 1272/2008 - "Uzliesmojoši šķidrumi. 2. un 3. kategorijas uzliesmojoši šķidrumi, uz kuriem neattiecas P5a un P5b kategorija")

H226 - Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

H304 - Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.

H312 - Kaitīgs, ja nonāk saskarē ar ādu.

H315 - Kairina ādu.

H319 - Izraisa nopietnu acu kairinājumu.

H332 - Kaitīgs ieelpojot.

H335 - Var izraisīt elpceļu kairinājumu.

Bioetanols (CAS numurs: etanols – 64-17-5; benzīns – 232-349-1; bīstamības kategorija saskaņā ar regulu Nr. 1272/2008 - "Uzliesmojoši šķidrumi. 2. un 3. kategorijas uzliesmojoši šķidrumi, uz kuriem neattiecas P5a un P5b kategorija")

H225 - Viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

H340 - Var izraisīt ģenētiskus bojājumus.

H350 - Var izraisīt vēzi.

Dīzeldegviela (CAS numurs 68334-305-5);
Reaktīvo dzinēju degviela (CAS numurs 8008-20-6; 64742-81-0; 91770-15-9; bīstamās vielas un bīstamo vielu grupa atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 1. pielikumam - "Naftas produkti un alternatīvi degvielas veidi")

H226 - Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

H304 - Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.

H315 - Kairina ādu.

H319 - Izraisa nopietnu acu kairinājumu.

H335 - Var izraisīt elpceļu kairinājumu.

H351 - Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.

H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām

Kurināmā degviela (CAS numurs 68814-87-9; bīstamās vielas un bīstamo vielu grupa atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 1. pielikumam - "Naftas produkti un alternatīvi degvielas veidi")

H226 - Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

H304 - Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.

H332 - Kaitīgs ieelpojot.

H373 - Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā

H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām

Pirmās palīdzības pasākumi

Ieelpojot:

Cietušo nekavējoties nogādāt prom no notikuma vietas, vēlams svaigā gaisā. Jānodrošina cietušajam miers un siltums. Ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, jānovieto stabilā pozā uz sāniem. Gadījumā, ja ir apstājusies elpošana, jāveic mākslīgā elpināšana. Jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība.

- Nokļūstot uz ādas:** Novelciet piesūcināto vai notraipīto apģērbu. Pamatīgi nomazgājiet ādu ar ūdeni un ziepēm. Ja ādas kairinājums saglabājas, meklējiet medicīnisko palīdzību.
- Nokļūstot acīs:** Nekavējoties skalot acis ar lielu ūdens daudzumu, ieskaitot zem plakstiņiem. Pārliecinieties, vai acīs nav kontaktlēcas. Turpiniet skalošanu 20 minūtes, kustinot acis līdz galējiem stāvokļiem. Meklējiet acu ārsta palīdzību.
- Acu traumu gadījumā griezties pēc palīdzības pie ārsta, līdz tam pārsienot abas acis.
- Norijot metanolu vai bioetanolu:** NEIZRAISIET VEMŠANU! Nekavējoties griezties pēc medicīniskās palīdzības.
- Norijot naftas produktu:** NEIZRAISIET VEMŠANU! Ja cietušais ir pie samaņas izskalot muti ar ūdeni un dot cietušajam dzert ne vairāk kā 1 glāzi ūdens. Konsultējieties ar ārstu!

Iedzīvotāju un blakus esošo uzņēmumu brīdināšana un informēšana par notikušo avāriju:

Par SIA "VK Terminal Services" terminālī notikušo rūpniecisko avāriju apkārtējo iedzīvotājus un uzņēmumu darbiniekus brīdināšanai paredzēts izmantot:

- terminālī uzstādītās trauksmes sirēnās;
- pilsētas teritorijā uzstādītās Civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas trauksmes sirēnas (Dzirdot atskanam nepārtrauktu skaņas sirēnu, nekavējoties jāieslēdz radio vai televīzija, kur tiks pārraidīta informācija par notikušo un nepieciešamajām iedzīvotāju rīcībām);

Papildus, avārijas gadījumā terminālī paredzēts brīdināt blakus esošos uzņēmumus telefoniski, saskaņā ar izstrādāto apziņošanas shēmu.

Apdraudējumā gadījumā apziņošanu var veikt arī atbildīgo dienestu darbinieki, izmantojot operatīvo dienestu transportlīdzekļu skaļruņus un skaņas signālus.

Rīcība rūpnieciskās avārijas gadījumā

Uzmanību! Rūpnieciskās avārijas gadījumā terminālī tiks iedarbināta trauksmes sirēna. Dzirdot uzņēmuma teritorijā ieslēgtu trauksmes sirēnu, pievērsiet uzmanību notikušajam uzņēmuma virzienā. Netuvojoties objektam! Rīkojieties atkarībā no situācijas un saskaņā ar zemāk norādītajiem ieteikumiem rīcībai avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

Ņemot vērā objektā pārkraujamo bīstamo kvalificējošo vielu fizikālās īpašības riska izpausmes veidi objektā varētu būt:

- 1) Naftas vai ķīmisko vielu noplūde:
  - sprādzienbīstama mākoņa izveidošanās;
  - grunts un gruntsūdens piesārņošana.
- 2) Bīstamās vielas ugunsgrēks:
  - siltumstarojuma iedarbība;
  - paaugstināts piedūmojums.

Rīcība naftas vai ķīmisko vielu noplūdes gadījumā:

Rīcība atrodoties ārpus telpām:

Nelietojiet atklātu uguni, pārtrauciet jebkurus uguns darbus! Sajūtot ķīmiskās vielas smaku vai saņemot brīdinājumu, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties prom no

bīstamās vietas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem). Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, izmantojiet jebkādu ūdenī samērcētus gaisa caurlaidīgus audumus un elpojiet caur tiem. Ja tas nav iespējams, aizturiet elpu vai veicat īsas, seklas ieelpas.

Rīcība atrodoties telpās

Aizveriet un noblīvējiet logus, durvis, ventilācijas lūkas un dūmvadus. Izslēdziet ventilācijas sistēmas un kondicionierus. Aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojiet ūdenī samērcētus vates-marles apsējus, citus vairākkārt salocītus apsējus no gaisa caurlaidīga materiāla, vai jūsu rīcībā esošas gāzmaskas, respiratorus ar specifiskiem filtriem. Ja iespējams, pārliecinieties vai apkārtējie zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties. Drošās telpas atstājiet tikai pēc atbildīgo pašvaldības, valsts institūciju paziņojumu saņemšanas pa radio, televīziju vai pa operatīvo dienestu transportlīdzekļu skaļruņiem.

Rīcība bīstamās vielas ugunsgrēka gadījumā:

Netuvojoties objektam! Izvairīties no atrašanās siltumstārojuma iedarbības un piedūmotā zonā. Liela piedūmojuma gadījumā rīkoties analogiski rīcībai naftas vai ķīmisko vielu noplūdes gadījumā.

Riska novērtējums.

Individuālā riska novērtējums rāda, ka SIA "VK Terminal Services" naftas un ķīmisko produktu terminālis nerada paaugstinātu risku ārpus objekta teritorijas. Visos aplūkotajos produktu pārkraušanas variantos individuālā risks ar pakāpi 10^{-6} un augstāk noteikts tikai pašu tehnoloģisko iekārtu tiešā tuvumā.

Veiktie avāriju seku modelēšanas rezultāti norāda, ka visos aplūkotajos ugunsgrēka scenārijos 1% letālā siltumstārojuma iedarbība sagaidāma objekta teritorijas robežās. No tā var secināt, ka, avārijas gadījumā, tehnoloģijā, kurā ir tiek veiktas darbības ar SIA „VK Terminal Services” kvalificētajām bīstamajām vielām, nav sagaidāms apdraudējums cilvēkiem, kuri nav saistīti ar ostas termināļu darbību. Ugunsgrēka iespēja produktu noplūdes gadījumā nav nozīmīga, jo objektā pārkrautie produkti ir ar salīdzinoši augstām uzliesmošanas temperatūrām.

Uzmanību! Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet Neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu - 113 vai 112.

SIA "VK Terminal Services"

valdes loceklis

V. Verņuks